

Behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har uppmanat övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse 2010/11:75 med redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen. Ingen motion har väckts med anledning av skrivelsen.

I skrivelsen redovisar regeringen de beslut som den fattat med anledning av de riksdagsbeslut som meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen. Redogörelsen omfattar huvudsakligen regeringsbeslut under 2010 med anledning av riksdagsskrivelser till regeringen under detta år. Redovisningen inbegriper vidare de riksdagsskrivelser från tidigare riksmöten som inte har redovisats som slutbehandlade. Förutom regeringens åtgärder med anledning av riksdagsbeslut som är en följd av framlagda propositioner och skrivelser lämnas i skrivelsen en redovisning av regeringens åtgärder med anledning av riksdagens tillkännagivanden till regeringen.

Vidare finns i skrivelsen vissa uppgifter om antalet gällande författningar och om arbetet med regelförbättringar och språkvård.

Utskottets överväganden

Behandlingen av förra årets redogörelse

Vid behandlingen av regeringens motsvarande redogörelse våren 2010 (skr. 2009/10:75) uppmärksammade näringsutskottet i sitt yttrande till konstitutionsutskottet (yttr. 2009/10:NU4y) regeringens redovisning av två riksdagsskrivelser som rörde bemyndiganden om en låneram för statlig finansiering av civil flygindustri. Regeringen hade i redogörelsen angett att båda dessa skrivelser var slutbehandlade. Efter en granskning av ärendena fann näringsutskottet det uppenbart att den ena riksdagsskrivelsen skulle komma att kräva vidare ställningstaganden från regeringens sida och att den därmed inte kunde anses som slutbehandlad. Näringsutskottet förutsatte därför att regeringen i nästa års redogörelse (dvs. i den nu aktuella redogörelsen) skulle återkomma med en beskrivning av den fortsatta behandlingen av den berörda riksdagsskrivelsen.

Konstitutionsutskottet (bet. 2009/10:KU21), som inte gjorde någon annan bedömning än näringsutskottet, underströk med anledning av näringsutskottets synpunkter i ärendet betydelsen av att regeringen nogsamt beaktar riksdagens beslut och tillkännagivanden innan den redovisar en riksdagsskrivelse som slutbehandlad. Innebörden av en slutbehandling är enligt konstitutionsutskottet att riksdagens uppdrag till regeringen anses som slutfört. I fallet med riksdagens bemyndigande till regeringen om en låneram för civila flygutvecklingsprojekt skulle detta ha inneburit att bemyndigandet hade upphört.

Regeringen har i årets redogörelse tagit fasta på riksdagens behandling av förra årets redogörelse och återfört den aktuella riksdagsskrivelsen till kategorin ej slutbehandlade skrivelser och redovisat den fortsatta behandlingen av riksdagsskrivelsen.

Årets redogörelse

Inledning

Inom näringsutskottets beredningsområde finns totalt 35 riksdagsskrivelser upptagna, varav 22 anges som slutbehandlade och 13 som inte slutbehandlade. Efter en genomgång av regeringens redovisning finner utskottet anledning att beröra redovisningen för tre av skrivelserna (med hänvisning till punkt och sida i redogörelsen). På följande sidor redovisas som en bakgrund information om de tre aktuella ärendena.

Översyn av upphovsrättslagen (Ju 16 s. 21)

Riksdagens beslut: Riksdagen beslutade i juni 2007 – på förslag av näringsutskottet (bet. 2006/07:NU13) – om ett tillkännagivande där regeringen uppmanades att se över den s.k. upphovsrättslagen (1960:729) med koppling till bildkonstnärernas ställning. Enligt utskottet borde regeringen utreda vissa konkurrens- och ersättningsfrågor samt vissa kulturpolitiska frågor som kulturutskottet i ett yttrande till näringsutskottet hade tagit upp.

Regeringens redovisning i redogörelsen: Av redogörelsen framgår att regeringen under en längre tid har planerat att besluta om direktiv för en utredning om konstnärsfrågor och i den bl.a. hantera de frågor som omfattas av riksdagens tillkännagivande. Enligt redogörelsen har det dock inte varit möjligt att prioritera detta arbete. Utredningen kommer tidigast att kunna tillsättas under 2012. Momentet är inte slutbehandlat.

Kommentar: Motsvarande redovisning men med andra årtal när utredningen beräknades kunna tillsättas lämnades i redogörelserna våren 2008, våren 2009 och våren 2010. Enligt uppgift från Justitiedepartementet har tillsättningen av utredningen fördröjts av främst ekonomiska skäl (medel till utredningen).

Institutet för Kvalitetsutveckling (N 22 s. 130)

Riksdagens beslut: Riksdagen beslutade i december 2009 – på förslag av näringsutskottet (bet. 2009/10:NU1) och med bifall till en motion (FP) – om ett tillkännagivande där regeringen uppmanades att utforma en långsiktig lösning på huvudmannaskap och basfinansiering för Institutet för Kvalitetsutveckling.

Regeringens redovisning i redogörelsen: Med hänvisning till att regeringen i juni 2010 beviljade Institutet för Kvalitetsutveckling medel för verksamheten under 2010 anses momentet slutbehandlat.

Kommentar: Institutet för Kvalitetsutveckling (SIQ) bildades 1990 på initiativ av regeringen och näringslivet och har till uppgift att främja kvalitetsutvecklingen inom det svenska samhällets alla områden. Institutet har två huvudmän, nämligen svenska staten och Intressentföreningen Kvalitetsutveckling. Dåvarande Närings- och teknikutvecklingsverket (Nutek) hade i uppgift att företräda staten som en av institutets huvudmän och bl.a. utse de statliga representanterna i SIQ:s styrelse och bidra med medel till institutets basfinansiering. Efter att Nutek lades ned har inte någon ny myndighet utsetts som ska svara för statens huvudmannaskap. Genom tillkännagivandet uppmanades regeringen att återkomma till riksdagen med en långsiktig lösning på huvudmannaskap och basfinansiering för institutet.

Tjänstemän på Näringsdepartementet medger att frågan ännu inte har fått någon långsiktig lösning och att departementet ”hade för bråttom” när det i redogörelsen angav att riksdagsskrivelsen var slutbehandlad.

Vid sidan av redovisningen i regeringens redogörelse har näringsutskottet i dagarna fått anledning att uppmärksamma behandlingen av det nu aktuella tillkännagivandet även av en annan anledning. Vid utskottets sammanträde den 5 april uppvaktades utskottet nämligen av ledningen för institutet, som önskade få klarhet i hur statens huvudmannaskap ska utövas. Med anledning av uppvaktningen har utskottet beslutat att bjuda in näringsminister Maud Olofsson till ett kommande sammanträde för att få höra hennes syn på frågan.

Åtgärder som rör subventioner för kärnkraften (M 16 s. 114)

Riksdagens beslut: I samband med riksdagens beslut i juni 2010 om förutsättningar för generationsskifte inom kärnkraften (prop. 2009/10:172, bet. 2009/10:NU26) beslutade riksdagen – på förslag av näringsutskottet och med bifall till ett motionsyrkande (C) – om ett tillkännagivande där regeringen i fråga om statligt stöd för kärnkraft uppmanades återkomma till riksdagen med förslag om lagstiftning eller andra åtgärder med innebörden att direkta eller indirekta statliga subventioner inte kan påräknas.

Regeringens redovisning i redogörelsen: I redogörelsen anges att ärendet bereds vidare. Momentet är inte slutbehandlat.

Kommentar: Enligt uppgift från Näringsdepartementet bereds frågan aktivt ur olika aspekter.

Näringsutskottets ställningstagande

Näringsutskottet vill i detta yttrande uppmärksamma regeringens redovisning av tre olika riksdagsskrivelser.

Den första redovisning som utskottet vill lyfta fram gäller riksdagens tillkännagivande om en långsiktig lösning på huvudmannaskap och basfinansiering för Institutet för Kvalitetsutveckling (SIQ). Som beskrivits ovan anser regeringen att tillkännagivandet från riksdagen är tillgodosett genom att regeringen har beviljat institutet medel för 2010. Ingen ytterligare information lämnas i fråga om huvudmannaskapet eller den långsiktiga basfinansieringen för institutet. Av det föregående framgår att näringsutskottet senare i vår kommer att återkomma till själva sakfrågan. Det hindrar inte att utskottet här vill rikta kritik mot regeringen – i detta fall Näringsdepartementet – för dels den bristande redovisningen i redogörelsen, dels beslutet att betrakta momentet i skrivelsen som slutbehandlat. Mot bakgrund av konstitutionsutskottets påpekande förra året med anledning av näringsutskottets synpunkter gällande ett då aktuellt ärende under Näringsdepartementet är det förvånande hur departementet har behandlat riksdagens nu berörda tillkännagivande. Näringsutskottet menar därför att det finns anledning för konstitutionsutskottet att upprepa kritiken från förra året att regeringen med större omsorg bör beakta riksdagens tillkännagivanden innan den redo-

visar en riksdagsskrivelse som slutbehandlad. Vidare bör regeringen i nästa års redogörelse återkomma med en beskrivning av den fortsatta behandlingen med anledning av det aktuella tillkännagivandet.

I fråga om tillkännagivandet om en översyn av upphovsrättslagen, där den önskade utredningen efter snart fyra år ännu inte har tillsatts, konstaterar utskottet att regeringen i sin redovisning under de senaste fyra åren successivt har senarelagt tidpunkten för när utredningen beräknas bli tillsatt. Näringsutskottet vill erinra om vad konstitutionsutskottet tidigare framhållit om vikten av att regeringen gör ansträngningar för att undvika en onödig tidsutdräkt när det gäller att hörsamma riksdagens tillkännagivanden. Om det trots detta drar ut på tiden är det angeläget att regeringen lämnar fullgod information i redogörelsen om orsakerna till fördröjningen.

Slutligen tar utskottet upp regeringens redovisning av tillkännagivandet om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om lagstiftning eller andra åtgärder med innebörden att direkta eller indirekta statliga subventioner till kärnkraften inte kan påräknas. I redogörelsen anges endast att ärendet bereds vidare. Även om riksdagens tillkännagivande inte ligger alltför långt tillbaka i tiden hade det, inte minst med hänsyn till tillkännagivandets vikt i samband med riksdagsbeslutet om generationsskifte för kärnkraften, varit ändamålsenligt om informationen i redogörelsen hade varit något mer utförlig.

Stockholm den 28 april 2011

På näringsutskottets vägnar

Mats Odell

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Mats Odell (KD), Lars Johansson (S), Hans Rothenberg (M), Olof Lavesson (M), Krister Örnfjäder (S), Ann-Kristine Johansson (S), Börje Vestlund (S), Lars Isovaara (SD), Kent Persson (V), Borian Åberg (M), Ingela Nylund Watz (S), Johan Johansson (M), Ingemar Nilsson (S), Liselott Hagberg (FP), Helena Lindahl (C), Lise Nordin (MP) och Mats Sander (M).